

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue

Pohteen organisointi ja palvelut te- uudistuksessa

Leena Mämmi-Laukka

Toimialuejohtaja

Perhe- ja sosiaalipalvelut, OYS psykiatria

Sote-palvelut kuudella alueella

Henkilöstöä n. 18 500
Palvelee n. 413 000 asukasta
Yhdistetty 19 sote-organisaatiota ja
kaksi pelastuslaitosta
Budjetti v. 2023 n. 1,6Mrd€

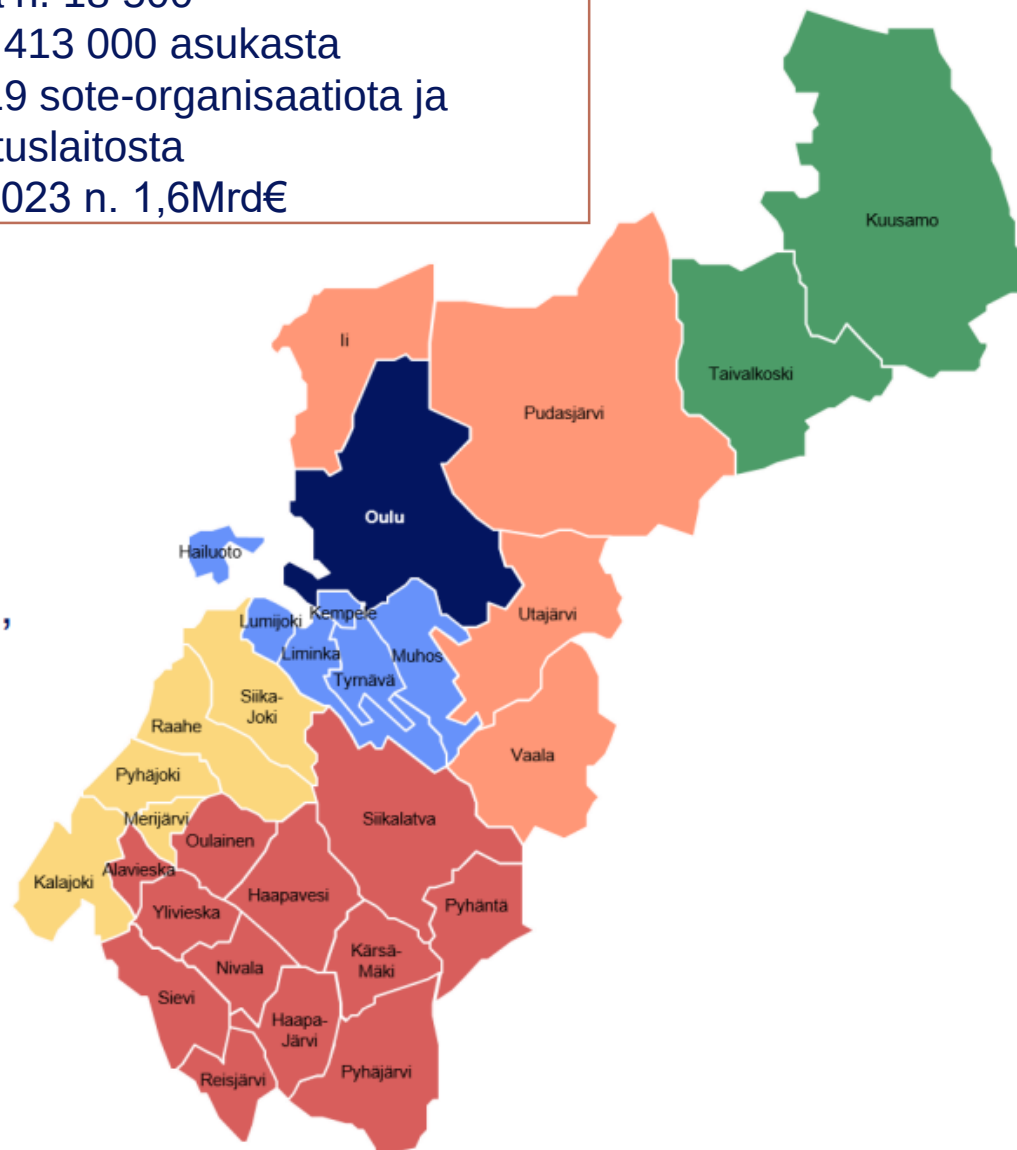
Oulu

Lakeus

Hailuoto, Kempele,
Liminka, Lumijoki, Muhos,
Tyrnävä

Rannikko

Kalajoki, Merijärvi,
Pyhäjoki, Raahe,
Siikajoki

Koillismaa

Kuusamo, Taivalkoski

Oulunkaari

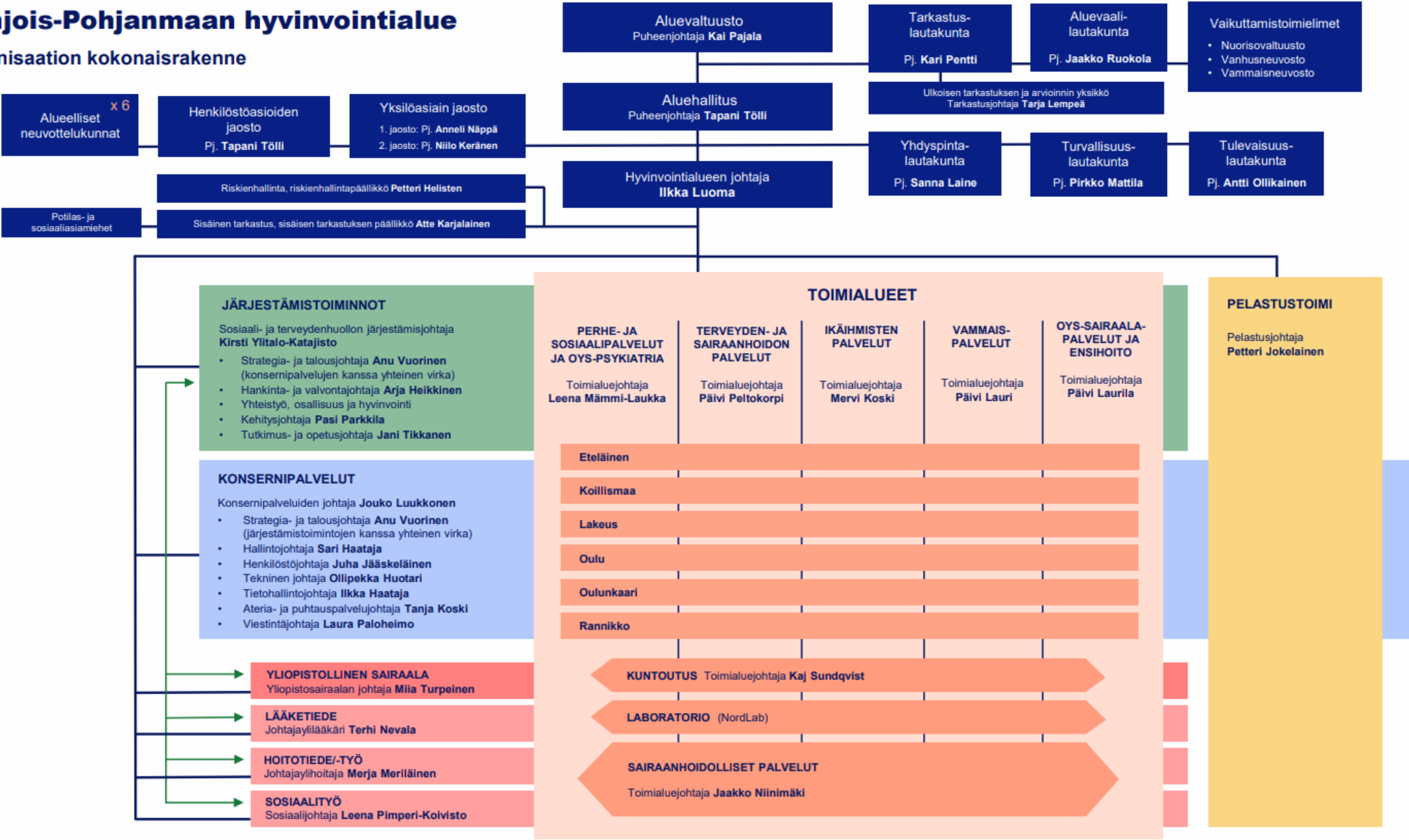
Ii, Pudasjärvi, Utajärvi, Vaala

Oulun eteläinen

Alavieska, Haapajärvi,
Haapavesi, Käsä-Mäki, Nivala,
Oulainen, Pyhäjärvi, Pyhäntä,
Reisjärvi, Sievi, Siikalatva,
Ylivieska

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

Organisaation kokonaisrakenne

Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatrian organisoituminen

Työllisyysyhdyspinnan muutokset:

Sote- uudistus 2023

- **Kuntouttava työtoiminta ja sosiaalinen kuntoutus** siirtyvät sosiaalihuollon palveluina hyvinvointialueen järjestämisvastuulle
- Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta (**TYP-laki 1369/2014**) päivittyy → **hyvinvointialueesta TYP-toimija**:
 - Vastaa TYP-asiakkaiden sote-palveluista
 - Osallistuu asiakkaan monialaiseen palvelutarpeen arviointiin sekä monialaisen työllistymissuunnitelman laatimiseen ja sen toteutumisen seurantaan
 - TYP-yhteistoimintasopimus päivitetään
 - Hyvinvointialueesta TYP-johtoryhmän jäsen
- **Työkyvyn tuen palvelukokonaisuus HVA:lla** (sis. Työttömien ja työssäkäyvien työkyvyn arvioinnin ja tuen palvelut, työkyvyn tuen tiimit sekä yhteistyön sote- ja kuntoutuspalvelujen, työterveyshuoltojen ja opiskelijaterveydenhuollon välillä)

TE2025

TE-palvelut siirtyvät valtiolta kunnille (menneillään työllisyyden kuntakokeiluja)

Muita muutoksia työllisyysyhdyspinnalla:

- **Uusi työllisyyden hoidon malli 5/2022** → lisää sote-palvelujen tarvetta (mm. terveystarkastukset, työkyvyn arviointi)
- **Laajentunut oppivelvollisuus**
- **Sosiaaliturvauudistus** meneillään

Toimintojen sisällöllistä kehittämistä tehdään samanaikaisesti rakennemuutosten ohella. Monialaisen toiminnan organisointi ja suunnittelu on tärkeää → on yhdessä linjattava ja kehitettävä yhteistä toimintaa yhdyspinnalla → yhteisistä tavoitteista ja toiminnasta sopimisen mahdollisuus.

Hyvinvointialueen ja te-palveluiden välinen yhteistyö

- Hyvinvointialueen ja te-palveluiden *(tällä hetkellä TE-toimistot ja kuntakokeilussa mukana olevat kunnat)* välisestä yhteistyöstä säädetään useammassa laissa (mm. Laki kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001), TYP-laki (1369/2014), Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta (1269/2020))
- Tulevan TE2024- uudistuksen myötä kunnat vastaavat 1.1.2025 lähtien työllisyyspalveluista, jolloin yhteistyötä tulee entisestään tiivistää kuntien ja hyvinvointialueen välillä työllisyyden edistämisen näkökulmasta
- Yhteistyöstä ja sen muodoista on tällä hetkellä sovittu TYP-toimintasuunnitelmassa sekä osan kuntien kanssa laaditussa yhteistyösopimuksessa
- Yhteistyömuotoja on mm. TYP-johtoryhmätyö, työkyvyn tuen tiimit sote-keskuksissa ja yhteisövaikuttavuusmalli. Tarkoitus on sopia myös alueellisista yhteistyöfoorumeista erityisesti työllisyyspalveluiden ja sosiaalipalveluiden kesken. Keskeistä on luoda yhteistyöfoorumeita joka tasolle (asiakas-kunta-palvelualue-hva).
- Ohjaamo-toimintaa muutamien kuntien kanssa

Hyvinvointialueen velvollisuus on palvelujen yhteensovittaminen (HE 241/2020; Sote-järjestämislaki 10§)

Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta 617/2021; 3 § Valtion rahoitus hyvinvointialueille

Hyvinvointialueiden HYTE-kerroin muodostuu kahdenlaisista indikaattoreista

Hyvinvointialueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen perusteella määräytyvä rahoitusosuus 1 %, sovelletaan 2026 lähtien

3.2 Tarpeen mukaisten sote-keskusten palvelut

Sosiaali- ja terveyskeskuksesta ihminen saa tarvitsemansa palvelut eri ammattilaisilta. Hyödynnämme digitaalisten palvelujen mahdollisuuksia ja erityistason konsultaatioita. Siirrämme palvelujen **painopistettä perustasolle ja ehkäisevään toimintaan**, jotta erikoissairaanhoidon ja vaativien erityispalveluiden tarve vähenee.

Sote-keskuksen palveluita ovat muun muassa perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon, sosiaalityön ja muun sosiaalihuollon palvelut, perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut, avokuntoutuspalvelut, kansansairauksien ehkäisy sekä neuvolapalvelut. **Määrittelemme sote-keskusten palveluvalikoiman, laajuuden ja resurssit** huolellisesti.

Hyödynnämme jo käytössä olevia **sähköisiä palveluita** ja käynnistämme **digitaalisen sote-keskuksen** palvelut ensi vaiheessa perusterveydenhuollon vastaanotto toimintaan hoitoon pääsyn parantamiseksi. Laajennamme digitaalisen sote-keskuksen koskemaan myös sosiaalipalveluita. Digitaaliset palvelut mahdollistavat asiakkaille mahdollisimman esteettömän, joustavan, ajasta ja paikasta riippumattoman asiointikanavan.

Haluamme sujuvoittaa **asiakkaan ohjautumista oikealle ammattilaiselle** jo ensikontaktissa ja matalalla kynnyksellä. Sovitamme yhteen **paljon palveluita tarvitsevien palvelut** ja hoidon sekä vahvistamme **hoidon jatkuvuutta erityisesti pitkäaikaissairailla**. Meillä on **omatyöntekijä- ja omatiimi-mallit** käytössä. Vahvistamme ennaltaehkäisyä ja varhaista tukea. **Arvostamme asiakkailta saamaamme palautetta** ja osallisuutta toimintamme kehittämisessä. Seuraamme ja arvioimme toimintamme vaikuttavuutta.

Rakennamme yhteistyömallit kuntien, järjestöjen, yritysten, seurakuntien, KELAn ja TE-hallinnon kanssa.

Huomaa nämä

- Sote-keskus kokoaa palvelut yhteen
- Digitaalinen sote-keskus palvelee joustavasti
- Paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden hoidon ja palvelujen yhteensovittaminen
- Omatyöntekijä- ja omatiimi-mallit käytössä
- Yhteistyömallit eri sidosryhmien kanssa

Työkyvyn tuen palvelut hyvinvointialueella:

5 Työttömien palvelut, kuntoutus ja hoito yhteensovitetaan monialaisesti

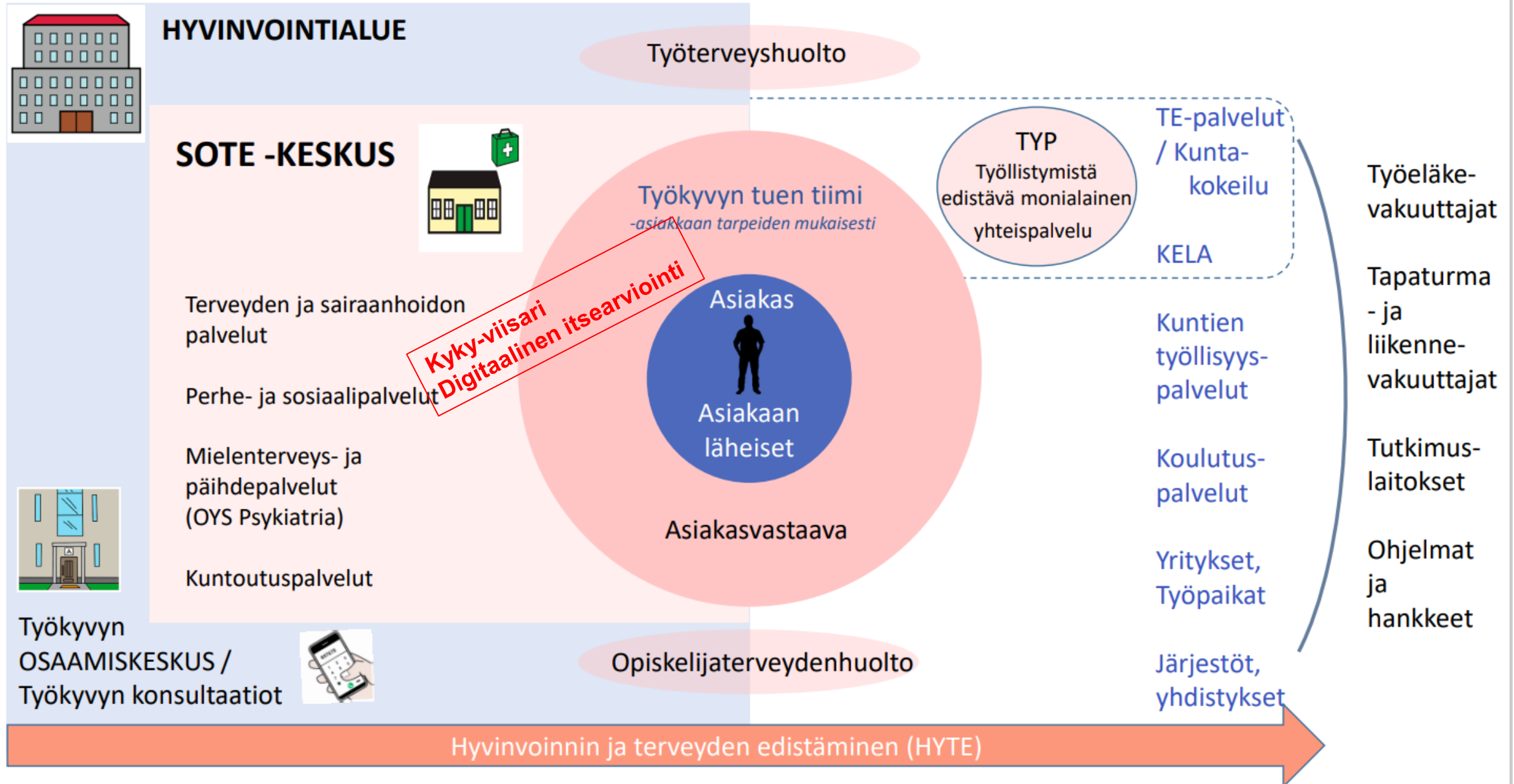
- a) Työkyvyn tuen tiimien toimintaa kehitetään sote-keskuksissa saatavuuden parantamiseksi
- b) Rakennetaan työ- ja toimintakyvyn arvioinnin ja tuen toimintamalli
- c) Yhteistyön toimintamallit sovitaan TYP-toiminnan ja Kelan kanssa
- d) Yhteisösosiaalityötä ja etsivää sosiaalityötä kehitetään
- e) Rakennetaan sosiaalisen kuntoutuksen ja kuntouttavan työtoiminnan hyvinvointialuetasoiset toimintamallit sekä laaditaan palvelukuvaukset ja kriteerit

- Yhteistyön toimintamallit TYP-toiminnan ja Kelan kanssa sovittu (kyllä/ei) (S)
- Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä (K)
- Sosiaaliseen kuntoutukseen osallistuneet (T)
- Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet (K)

Pohde, Sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämissuunnitelma, s.21, Tarpeenmukaiset sote-palvelut, Työttömien palvelut; kuntoutus ja hoito:

TYÖKYVYN TUEN PALVELUKOKONAISUUS-luonnos, ideaalimalli, viitekehyksenä yhteisövaikuttavuus

Työttömien terveystarkastukset osana palveluintegraatiota

Asiakas
täyttää
Kykyviisarin

Asiakas ja asiakkaan kanssa työskentelevä työntekijä tunnistaa asiakkaan tarpeen työkyvyn ja työllistymisen tukeen, työttömien terveystarkastukseen sekä tilanteen edistämiseen.

Asiakkaan kanssa työskentelevä toimija varaa asiakkaan suostumuksella ajan työttömien terveystarkastukseen.
Kuntakokeilun omavalmentaja pyytää asiakkaalta suostumuslomakkeen (Kela Y 100).

- Asiakkaan kanssa työskentelevä työntekijä osallistuu alussa terveystarkastukseen (90 min) tarpeen mukaisen tiedon vaihdon ajan sekä tarkastuksen jälkeiseen yhteiseen palautekeskusteluun (30 min).
- Palaute lähetetään asiakkaan suostumuksella asiakkaan tarpeen mukaisille tahoille.
- Palautteen ja työkyvystä saadun tiedon avulla tunnistetaan asiakkaan työkyvyn ja työllistymisen tuen tarve sekä tarvittavat palvelut/toimijat.

Asiakkaan työkyvyn arvioimiseksi ja tukemiseksi tarvitaan muita toimijoita. Työntekijä ottaa asiakkaan suostumuksella yhteyttä koordinaattoreihin.

Asiakkaan työ- ja toimintakyvystä saadun tiedon perusteella ei tarvita muita palveluita ja toimijoita.

Digitaalinen itsearviointiväline

- asukaslähtöinen työ- ja toimintakyvyn itsearviointiväline työikäisille, joka toimii palveluntarpeen tunnistamisen apuna mahdollisen palvelupolun alkupäässä
- tuottaa asukkaan vastausten perusteella visuaalisen kuvauksen ja koosteen omasta työ- ja toimintakyvystä
- sisältöjä ja yhteenvetoja voi hyödyntää itsenäisesti tai yhteistyössä asiantuntijan kanssa oman tilanteen edistämiseksi
- ohjaa tiedon ja avun äärelle
- pilotointi alkaa syksyllä 2023
- Kohderyhmänä työikäiset:
 - Itsenäisesti pärjäävät työttömät (TE-palvelut)
 - Osaamisvajeen omaavat työttömät (TE)
 - Moniammatillista tukea tarvitsevat työttömät (TE)
 - Työssä olevat (Työterveys, HVA)
 - Yrittäjät (HVA, Työterveys)
 - Näkymättömästi palvelujen ulkopuolella olevat, muut (järjestötoiminta, media)

Palveluntarpeen tunnistamista tukeva tiedonhallinnan ratkaisu

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue